

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Głagolityzm chorwacki – dzieje, rola i spuścizna (Ćw. audytoryjne), PG_00140910						
Kierunek studiów	Sławistyka (O)						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2025 r.	Rok akademicki realizacji przedmiotu		2026/2027			
Poziom kształcenia	II stopnia	Grupa zajęć		Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć fakultatywnych Grupa zajęć powiązanych z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki związanej z kierunkiem - profil ogólnoakademicki			
Forma studiów	stacjonarne	Sposób realizacji		na uczelni			
Rok studiów	2	Język wykładowy		polski			
Semestr studiów	3	Liczba punktów ECTS		3.0			
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Forma zaliczenia		zaliczenie			
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Filologiczny -> Instytut Studiów Klasycznych i Sławistyki -> Zakład Sławistyki i Studiów Bałkańskich						
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot	dr Marek Włodkowski					
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu						
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	0.0	30.0	0.0	0.0	0.0	30
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów		Udział w konsultacjach		Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	30		2.0		43.0	75
Cel przedmiotu	Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z fenomenem głagolityzmu chorwackiego w jego kontekście historycznym, językowym i kulturowym oraz przybliżenie słuchaczom jego oddziaływania na współczesny język i kulturę Chorwacji.						

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[SLAWMU2_K05] Student ma świadomość odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowego Europy a zwłaszcza Europy Południowej i Słowiańszczyzny Południowej.	Student ma świadomość odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowego Europy Południowej.	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SK2] prezentacja/projekt/referat/ raport
	[SLAWMU2_W01] Student zna na poziomie zaawansowanym terminologię językoznawczą, literaturoznawczą, z obszaru nauk o kulturze i religii oraz nauki o sztuce – w języku polskim lub językach południowosłowiańskich (serbskim lub chorwackim).	Student zna na poziomie zaawansowanym terminologię dotyczącą głagolizmu.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja
	[SLAWMU2_U09] Student posiada pogłębioną umiejętność przygotowania wystąpień ustnych w języku polskim lub językach południowosłowiańskich.	Student posiada pogłębioną umiejętność przygotowania wystąpień ustnych.	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[SLAWMU2_W09] Student ma pogłębioną wiedzę szczegółową na temat języków południowosłowiańskich, rozpoznaje i rozumie rządzące nimi prawidłowości oraz wciąż kształtujące je zmiany.	Student ma pogłębioną wiedzę szczegółową na temat języków i alfabetów południowosłowiańskich w tym głagolicy oraz ich wzajemnych relacji.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SW2] prezentacja/projekt/referat/ raport
	[SLAWMU2_K07] Student docenia znaczenie filologii i nauk humanistycznych oraz ich rolę w kształtowaniu kulturowego obrazu Europy.	Student docenia znaczenie filologii i nauk humanistycznych oraz ich rolę w kształtowaniu kulturowego obrazu Europy.	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SK2] prezentacja/projekt/referat/ raport
	[SLAWMU2_W03] Student zna w pogłębionym stopniu teorię, metodologię i narzędzia opisu z zakresu językoznawstwa, literaturoznawstwa, nauk o kulturze i religii oraz nauki o sztuce, również w językach południowosłowiańskich (serbskim lub chorwackim).	Student zna w pogłębionym stopniu teorię, metodologię i narzędzia opisu dotyczące tematu zajęć	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny

Treści przedmiotu	Pojawienie się głagolicy na terenach chorwackich. Rozwój form liter głagolickich z kształtów obłych w kanciaste, periodyzacja zmian. Relacja między głagolicą a innymi alfabetami. Zjawisko trójjęzyczności (trojezicnost) i trójdialektyczności (tronarjecnost) Chorwatów w średniowieczu. Głagolica w zabytkach niesakralnych oraz rola głałaszy w kulturze średniowiecznej Chorwacji. Cechy redakcji chorwackiej języka cerkiewnosłowiańskiego. Problematyka funkcjonowania normy językowej. (crkvenoslavenski hrvatskostaroslavenski i hrvatsko-staroslavenski). Głagolica w dobie druku (inkunabuły głagolickie). Działalność protestantów chorwackich. Poligrafia głagolicka. Problematyka ortografii oraz ligatur prostych i łamanych. Odnowa kościoła: Kongregacji Rozkrzewiania Wiary i jej wkład w drukarstwo głagolickie. Wpływ relacji Głałaszy z duchowieństwem unickim na język ksiąg sakralnych. System ortograficzny wydawnictw Kongregacji Rozkrzewiania Wiary. Przyczyny odchodzenia od głagolicy i próba restytucji redakcji chorwackiej w tekstach kościelnych (D. Parčić). Działalność Akademii Starosłowiańskiej na wyspie KRK i Mszał J. Vajsa. Funkcjonowanie głagolicy w kulturze chorwackiej XXI wieku, neogłagolityzm. Działalność Towarzystwa Przyjaciół Głagolicy i Instytutu Starosłowiańskiego. Głagolica w dobie Internetu: projekty badawcze, dygitalizacja rękopisów i starodruków, czcionki i problemy techniczne przy pracy nad głagolicą chorwacką.		
Wymagania wstępne i dodatkowe			
Sposoby i kryteria oceniania osiągniętych efektów uczenia się	Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
	Kolokwium ustne	51.0%	50.0%
	Wykonanie pracy zaliczeniowej uzgodnionej z prowadzącym	51.0%	50.0%

Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	- Moszyński, L., 1982, <i>Polskie glagolitika</i>, Sławistyka 3 (1982), 133-150 - Moszyński, L., <i>Wpływ Wulgaty na kształt starochochowskiego ewangelizacji z Omišlja</i>, Slovo 36 (1986), 111-122 - Moszyński L., <i>Wstęp do filologii słowiańskiej</i>, Warszawa 2006. - Szwejkowska, H., <i>Książka drukowana XV-XVIII wieku, zarys historyczny</i>, Wrocław 1987. - Oczkowska B., <i>Chorwaci i ich język. Z dziejów kodyfikacji normy literackiej</i>, Kraków 2006. - Oczkowska, B., <i>Zarys historii języka serbsko-chorwackiego</i>, Kraków 1983. - Rapacka, J. 1997, <i>Leksykon tradycji chorwackich</i>, Kraków - Wójtowicz M., <i>Początki pisma słowiańskiego</i>, Poznań 2002. - Włodkowski, M., <i>Pogranicze kultur i religii na podstawie Elementarza Matiji Karamana</i>, [w:] Pogranicza, red. Danuta Kowalska, Łódź 2007, s. 737-744. - Włodkowski, M. 2014, Chorwacko-cerkiewnosłowiański przekład hymnu Veni Creator Spiritus jako przykład powrotu do redakcji narodowej, <i>Studia Wschodniosłowiańskie</i> 14 (2014), 291-303 - Żurek, P., <i>Polska glagolica relikwii piśmiennictwa czeskiego czy chorwackiego</i> [w:] Barciak, A., Iwańczak, W. (red.), <i>Piśmiennictwo Czech i Polski w średniowieczu i we wczesnej epoce nowożytnej</i>, Katowice 2006.
	Uzupełniająca lista lektur	- Babič, V., <i>Grafične značilnosti abecedarija Tabla za dicu Stipana Konzula Istrana iz leta 1561</i> [w:] <i>Četrto slovensko-hrvaško slavistično srečanje, Četrta hrvatsko-slovenski slavistički skup</i>, red. Miran Hladnik, Ljubljana 2009, s. 49-64. - Babič, V., <i>Vzhodnoslovanizacija hrvaških glagolskih liturgičnih tekstov 17. in 18. stoletju in oblikovanje značilnih grafičnih sistemov levakovičevih izdaj misala in brevija</i>, Slovo 47-49, Zagreb 1999. - Bakmaz, I., <i>Grafija najstarijih hrvatskoglagoljskih tiskanih knjiga</i>, Slovo 34, Zagreb 1984, s. 111-123. - Bratulić, J., Damjanović, S., <i>Hrvatska pisana kultura</i>, Križevci Zagreb 2005. - Damjanović S., <i>Jezik hrvatskih glagoljaša</i>, Zagreb 2008. - Gadžijeva S., Kovačević A., Mihaljević M., Požar S., Reinhart J., Šimić M., Vince J., <i>Hrvatski crkvenoslavenski jezik</i>, Zagreb 2014. - Hamm, J., <i>Ruska redakcija u glagoljskim spomenicima</i>, Slovo 21. Zagreb 1971, s. 213-222. - Hercigonja E., <i>Tropismena i trojezična kultura hrvatskog srenjovjekovlja</i>, Zagreb 2006. - Marko Japundžić, M., <i>Tragom hrvatskog glagoljizma</i>, Zagreb 1995. - Dragica Malić, <i>Na izvorima hrvatskoga jezika</i>, Zagreb 2002. - Nazor A., <i>Knjiga o hrvatskoj glagoljici Ja slovo znajući govorim</i>, Zagreb 2008. - Runje, P., <i>Školovanje glagoljaša</i>, Ogulin 2003. - Strohal R., <i>Hrvatska glagolska Knjiga</i>, Zagreb 1915. - Tomić M., <i>Hrvatskoglagoljski Brevijari na razmeđu rukopisne i tiskane tradicije</i>, Zagreb 2014.
	Adresy eZasobów	
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania		
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy	

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.